

Der er nye regler om jordbearbejdning efter høst gældende fra 2011

Reglerne får indflydelse på strategien for jordbearbejdning og for sædskiftet. Der er kun indført restriktioner for jordbearbejdning forud for såning af forårssåede afgrøder.

Reglerne kan opdeles i seks hovedområder:

1. Stubbearbejdning og pløjetidspunkt
2. Ukrudtsbekæmpelse
3. Græsomlægning
4. Kartoffelavl
5. Efterafgrøder
6. Økologiske bedrifter

Reglerne for jordbearbejdning indføres for at reducere udvaskningen af kvælstof.

1. Stubbearbejdning og pløjetidspunkt

REGEL Forud for en forårssået afgrøde må der ikke foretages jordbearbejdning i efteråret efter høst og frem til den 1. november på lerjord (JB 5-11) og frem til den 1. februar på sandjord (JB 1-4).

BEMÆRK En stubbearbejdning lige efter høst og forud for forårssåede afgrøder giver stort set ingen effekt på udbyttet – heller ikke selvom halmen er snittet.

De nye regler betyder, at pløjningen i mange tilfælde specielt på lerjord vil blive foretaget senere på sæsonen end hidtil. Det betyder umiddelbart ikke noget for udbyttet, men der vil være en mindre rådighedsperiode og en øget risiko for strukturskader pga. kørsel under våde forhold.

2. Ukrudtsbekæmpelse

REGEL Kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø efter høst er først tilladt fra den 1. oktober 2011.

BEMÆRK Reglerne får ikke så stor indflydelse på forekomst og bekæmpelse af frøukrudt. Frø af de fleste arter af græsser og tokimbladet ukrudt overlever dårligst, når de får lov at ligge længst muligt i stubben efter høst.

Kvik kan fortsat bekæmpes effektivt med glyphosat før høst og igen fra den 1. oktober. Muligheden for at bekæmpe tidsel, grå bynke og følfod effektivt i stub bliver derimod begrænset, da de kan have stoppet væksten inden den 1. oktober.

3. Græsomlægning

REGEL Omlægning af fodergræsmarker til en anden afgrøde må ikke finde sted i perioden fra den 1. juni 2011 til den 1. februar 2012. Fodergræsmarker på JB 7-9 må dog pløjes fra den 1. november 2011, hvis arealet skal anvendes til en forårssået afgrøde.

Fodergræs må omlægges til fodergræs indtil den 15. august 2011.

På ejendomme omfattet af undtagelsen for 2,3 DE pr. ha må græs i omdrift kun ompløjes fra den 1. marts til den 1. juni.

BEMÆRK Det er fra 2011 ikke længere muligt at have vintersæd efter fodergræs.

På lavbundsarealer kan det være interessant at omlægge fodergræs til fodergræs, men det skal ske inden den 15. august.

Nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd betragtes ikke som jordbearbejdning.

4. Kartoffelavl

REGEL Uanset jordtypen må autoriserede læggekartoffelavlere eller avlere af spisekartofler foretage jordbearbejdning fra den 1. november på arealer, hvor der den næste dyrkningssæson skal dyrkes kartofler.

BEMÆRK Efter avl af kartofler må der altid foretages jordbearbejdning fra den 1. november.

5. Efterafgrøder

REGEL Arealer med pligtige efterafgrøder og efterafgrøder til forøgelse af kvælstofkvoten er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder.

BEMÆRK Hvis det er vigtigt at foretage en stubbearbejdning lige efter høst, så er det tilladt, hvis du efterfølgende etablerer en pligtig efterafgrøde eller en efterafgrøde til forøgelse af kvælstofkvoten. Efterafgrøden må først pløjes om den 20. oktober – eller den 1. marts for udlæg i majs.

Det kan være aktuelt at så efterafgrøder ud over de lovpligtige forud for forårssåede afgrøder, fordi en effektiv efterafgrøde konkurrerer med ukrudt, samler kvælstof op og er godt for vildtet. Efterafgrøder gør det også nemmere at pløje under fugtige forhold.

6. Økologiske bedrifter

Autoriserede økologiske bedrifter er ikke omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning, men de er omfattet af reglerne for omlægning af græs, og der må ikke sås vinterhvede efter en kløvergræsmark i efteråret.

Andre forhold og anbefalinger

Undgå at pløje dybt, hvis der er kalket, således at kalken forbliver i de øvre jordlag.

Stubbearbejdning og efterårspløjning kan forøge udvaskningen med 26 kg kvælstof pr. ha sammenlignet med forårspløjning. Det viser flerårige forsøg på JB 6 med ensidig vårbyg uden husdyrgødning.